

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΩΡΟ

[Του GUY DE MAUPASSANT

(Ο Ζάκ ντε Ραντιάλ, αφού δέσπινε μόνος σπίτι του, έδωσε άδεια στον έπαιρέτη του να βγεί έξω κι' εκάθηνος μπρός στο τραπέζι του να γράφει μερικές επιστολές. Έτσι πάντοτε περιόσιος την παραμονή της πρωτοχρονιάς, μόνος, γράφοντας επιστολές κι' αποπροπολώντας. Άξαφρα άκουσε να χτυπά το κουδούνι. Πηγαίνει κι' άνοιξη και βλέπει την φίλη του την Ειρήνη, γλαυκή σαν πεταμένη, με τα χέρια άουμπισμένα στον τούχο.)

ZAK.— Τι έχεις ;
 EIPHNH.— Είσαι μόνος ;
 ZAK.— Ναί.
 EIPHNH.— Δέν πρόκειται να βγής έξω ;
 ZAK.— Όχι. Μα πές μου τι έχεις ;
 (Μπαίνουν μέσα στο σαλόνι, όπου ή Ειρήνη άπηνδιαμένη ξαπλώνει σ' ένα διβάνι. Ο Ζάκ γονατίζει μπροστά της και της πιάνει τα χέρια.)
 ZAK.— Ειρήνη, σέ ικετεύω, πές μου τι έχεις.
 EIPHNH.— Δέν μπορώ πιά, Ζάκ, να ζω έτσι.
 ZAK.— Νά ζω έτσι ; Πώς ;
 EIPHNH.— Ναί... Δέν μπορώ πιά να ζω έτσι... Δέν ξέρεις... δέν σου ελπια τίποτα... Είνε φοιχτό... Δέ μπορώ πιά... Υποφέρω πολύ... Με έδειρε από όλίγον.

ZAK.— (Ξαφνιασμένος).— Ποιάς ;... ό άντρας σου ;
 EIPHNH.— Ναί... ό άνδρας μου.
 ZAK.— Μου κάνει εντύπωση αυτό, γιατί ποτέ δέ μπορούσα να φανταστώ ένα τέτοιο πράγμα από τό Ρενέ που μπρός στους άλλους σου φέρεται τόσο άβρά, με τόση κελούση... από τό Ρενέ που φαίνεται τόσο ευγενής... Μα πώς συνέβη αυτό ;
 EIPHNH.— Νά, ζηλεύει. Από τόν καιρό που παντρεφτήκαμε άργισαν οι γκαόνιες μεταξύ μας, αλλά τότε ήσαν άσημάντες. Από τόν καιρό όμοσ που σέ γνωρίσα μου δημιουργήγει καθημερινώς άνυπόφορες σκηές και να σήμερα, ύστερα από μιá τέτοια σκηή έξαιτίας της τελευταίας έπισκέψεως που σου έκανα, σήκωσε τό χέρι του και με χτύπησε... Γι' αυτό κι' εγώ δέ σκοπεύω να ξαναγνωρίσω πιά στίό σπίτι...
 ZAK.— Όλ' αυτά είνε τρομερά. Μα κι' αυτό που σκοπεύεις να κάνης, άγαπημένη μου, θα έχη εις βάρος σου τροιτρος συνέπειας. Αν θέλης να έγχαταλείψης τόν άντρα σου, φρόντισε να τόν χωρίσης; νομίζω, φεύγοντας τό άδικο σ' αυτόν, έτσι που ή ύπόληψή σου ως γυναίκος; του καλού κόσμου να μη πάθη τίποτε.

EIPHNH.— (Ανύσχη).— Τότε τι με συμβουλεύεις να κάνω ;
 ZAK.— Νά χωρίσης στίό σπίτι σου και να ύποφέρης ως την ήμέρα που θα πάρης τό δικύγιο. Αυτό είνε φρόνιμο και λογικό. Σκέψου τή θέση σου, τόνόμά σου, τούς φίλους σου, τούς συγγενείς σου, τούς γονείς σου. Δέν πρέπει να τά ξεχάσης όλ' αυτά και να τά χάσης με μιá στραβοκεφαλιά...
 EIPHNH.— (Που σηκώνεται).— Όχι, δέ μπορώ πιά ! Τελείωσε ! Τελείωσε ! (Βάζει τα χέρια της στους ώμους τού φίλου της). Μ' αγαπάς ;
 ZAK.— Ναί.
 EIPHNH.— Άλλήθεια ;
 ZAK.— Νοί.
 EIPHNH.— Δοιπόν τότε κράτησε με μαζί σου.
 ZAK.— Νά σέ κρατήσω μαζί μου ; Έδώ ! Στίό σπίτι μου; Μα τρελλάθηκες ; Έτσι καταστρέφεις για πάντα ! Άνεπανόρθωτα ; Είσαι τρελή ;

EIPHNH.— (Σοβαρή).— Άκου, Ζάκ, μου άπαγόρευσε να σέ ξαναίδω και δέ μπορώ ναρχομαι σπίτι σου, παίζοντας τό κρυφτούλι.
 ZAK.— Τότε, άγαπημένη μου Ειρήνη, πάρε τό δικύγιο και άμέσως παντρευομασε.
 EIPHNH.— Ω, ως που να πάρω τό δικύγιο θα περάσουν δύο χρόνια.

ZAK.— Άν μείνης εδώ, ό Ρενέ θάρθη να σέ ξαναπαρή αύριο, γιατί είνε άντρας σου κι' έχει μαζί του τό δικαιο και τό νόμο.
 EIPHNH.— Δέν σου έζητήσα να με κρατήσης στίό σπίτι σου. Ζακ, αλλά να φύγωμε, να πάμε όπου δήποτε.
 Ένομίζω ότι μ' αγαπούδες άρεστά, ώστε να μοιρηθ; να τό κάνης αυτό. Γελάστηκα ! Χαίρε ! (Τραβάει προς τήν πόρτα και μόλις προφταίνει ό Ζάκ και τήν πιάνει.)

ZAK.— Άκουσε, Ειρήνη...
 EIPHNH.— (Με τα μάτια γιομάτα δάκρυα, προσπαθούσα ν' άπαλαχθή από τά χέρια του).— Άφήστε με... αφήστε με... αφήστε με...
 ZAK.— Ειρήνη !
 EIPHNH.— Είσθε διατεθειμένος να μ' αφήσετε να φύγω !
 ZAK.— Σκέψου, Ειρήνη.
 EIPHNH.— Θα μ' αφήσετε να φύγω ;
 ZAK.— Ειρήνη... ή άπόφασή σου είνε άμετάκλητη ;
 EIPHNH.— Θα μ' αφήσετε...
 ZAK.— Πές μου μόνο, αν ή άπόφασή σου αυτή, για τήν όποία θα μετανοήσης πικρά, είνε άμετάκλητη ;
 EIPHNH.— Ναί... Άφήστε με...
 ZAK.— Τότε μείνε. Θα φύγωμε αύριο τό πρωί για τήν Ίταλία.
 EIPHNH.— (Σκληρά).— Όχι. Είνε πολύ άργά. Δέν δέχομαι τή θυσία σας και τήν άφοσίωσή σας.

ZAK.— Μείνε. Έκανα ότι έπρεπε να κάνω και ελπια ότι έπρεπε να πώ. Δέν είμαι πιά υπεύθυνος άπέναντί σου. Η συνείδησή μου είνε ήσυχη. Διάταξε ότι θέλεις και θα σέ ύπακούσω.
 EIPHNH.— (Κοιτάζοντας τον στα μάτια με ήρεμία).— Έξηγήσου καλύτερα.
 ZAK.— Τι θέλεις να σου εξηγήσω ;
 EIPHNH.— Όλα. Τι σέ άνάγκασε ναλλάξης άπόφασή και μου ελπες να μείνω. Άμα σέ άκούσω θα δώ τι πρέπει να κάνω.

ZAK.— Όφείλω να σέ προειδοποιήσω για τ' άποτελέσματα αυτής της τρέλλας σου. Άκου, άγαπημένη μου, δέν πρόκειται εδώ περιθυσίας ή άφοσίωσης. Τήν ήμέρα που έννοιωσα πως σ' αγαπώ ανέλαβα μιá ίερή ύποχρέωση άπέναντί σου και άπέναντι τού έαυτού μου. Τήν ύποχρέωση που έπρεπε ν' αναλαμβάνουν όλοι όσοι αγαπούν μιá γυναίκα σαν κι' εμένα.

Νά σέ προστατέσω από κάθε σου άσυνεσία που θα μπορούσε να σέ έκθέση. Ο γάμος έχει μεγάλη κοινωνική άξια άπέναντι τού νόμου, έστω κι' αν εγώ τόν έχω σέ πολύ έλαφριά ύπόληψη με τις συνθήκες ύπό τις όποιες γίνεται σήμερα. Όσοσο όμως δταν μιá γυναίκα, συνδεσμενη μ' αυτό τόν κοινωνικό δεσμό μ' που δέν αγαπά τόν άνάξιο ν' αγαπηθή σύζυγό της, δταν μιá γυναίκα παντρεμένη που ή καρδιά της είνε έλεύθερη συναντ' ένα άντρα που τόν αγαπά και τήν αγαπά, τότε αυτοί οι δυό έχουν περισσότερα καθήκοντα μεταξύ τους παρά αν τούς ελχε συνδέσει ό γάμος στίό Δημόχρειο. Ο δεσμός τους είναι βαθύτερος. Αυτή ή γυναίκα τότε διακινδυνεύει και άψηφά τά πάντα παρ' όλο τόν κίνδυνο μιás καταστροφής, ενός ήθικου ξεπεσμού. Ο φίλος της λοιπόν όφείλει να τήν προλαμβάνη και να τήν προστατεύη. Αυτά ελχα να σου πώ. Διάταξε τώρα.

EIPHNH.— (Του πιάνει τό στόμα με τά χείλη της).— Όλα όσα σου ελπια, άγαπημένη μου, είναν ψέματα. Είταν ένα πείσμα. Ο άντρας μου δέν ύποπτεύεται τίποτε. Μα ήθελα να δώ, ήθελα να ξέρω τι θα έκανες σέ μιá τέτοια περίσταση. Ηθελα τό... πρωτοχρονιατικό δώρο της καρδιάς σου. Ξεχωριστό δώρο από τό κολλίε που μου στείλεις σήμερα... Σ' εύχαριστώ... Σ' εύχαριστώ... Πόσο είμαι εύχαριστημένη !... (Διασκευή)

Guy de Maupassant

ΡΗΤΑ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Τό «άν», έλεγεν ό Θ. Κολοκοτρώνης, σάρφθηκε πολλές φορές, αλλά δέν φύτρωσε καμιά.

Ο Θεός, έλεγε, έδωσε τήν ύπογραφή του για τήν έλευθερία της Έλλάδος και δέν τήν πάρνει πίσω.

Όταν ό υιός του Κωνσταντίνος ένυμφεσθη τήν εγγόννη τού πρώην ήγεμόνος της Βλαχίας Κακατζά, ελπια :
 — Εσμιπεθέρεψε ή κάτω με τή γούνα ! Ο παλαιός